

Marmara Denizi Eylem Planı

2024-1-TR01-ESC30-SOL-000234506 Marmara Denizi Balast ve Sintine Kirliliği Hakkında Farkındalık Avrupa Birliği ESC30 Projesi

PROJE KAPSAMI

Marmara Denizi Yönetim Planı (Makro Boyutta)

İlk Adım: Tüm Ekolojik Boyutlarıyla Düzenli Araştırma ve İzleme programı (Karadeniz ve Ege gözardı edilmeden)

1. Mevcut bilgilerin yorumlanması ve sentezi
2. Amaca uygun bir bilgi bankası oluşturulması
3. Tüm araştırmaların tek bir merkezden, sivil bir birim tarafından yönetimi ve mali kaynak oluşturulması
4. Araştırma ve çalışma grupları oluşturma (Kamu-Özel- Gönüllü Kuruluş)

İkinci Adım: Yeni Koruma Açılımları

1. Acil önlemler
2. Orta ve uzun vadeli önlem ve planlamalar

Üçüncü Adım: Doğal Kaynak Planlamaları

1. Balıkçılık boyutuyla, kaçak avcılık, av yasaklarına uyma, boy ve tür yasaklarının gözden geçirilmesi, aşırı avcılığın önlenmesi
2. Kum alımı ve kıyı tahribinin önlenmesi, ikinci konutların Marmara sahil şeridinde sınırlandırılması, kıyı yasasının uygulanması
3. Petrol kirlenmesi için yeni uygulamalar
4. Çöp ve kanalizasyon sorunu için yeni uygulamalar
5. Başta devlet işletmelerinin atıklarının islahı, Gemlik Körfezi pilot bölge olabilir
6. Haliç ve diğer derelerin islah çalışmalarının gözden geçirilmesi

Dördüncü Adım: Eğitim ve Kitle Duyarlılığı Çalışmaları

1. Marmara Denizi'nin kirlenmesi, korunması, restorasyonu konusunda doğru bilgilendirmeye dayalı (kaba politika ve popülist yaklaşımlardan uzak) kitle eğitimi ve duyarlılığı programları geliştirilmesi
2. Bu kitle duyarlılığı programlarının geniş kitlelere ulaştırılması
3. Marmara kıyısında yaşayan eğitim çağındaki çocuklara yönelik kampanyalar

Beşinci Adım: Yasal Düzenlemeler

1. Konuyla ilgili kurum ve kuruluşların tek potada çalışması için yasal düzenlemeler
2. Eşgüdümle ilgili düzenlemeler
3. Bu amaçla yasal eksikliklerin tespiti, tadili veya giderilmesi
4. Denetçi kurumlara alet, malzeme, mali kaynak yaratılması, personelce güçlendirilmesi

Altıncı Adım: Demografik momentuma ilişkin düzenlemeler (Nüfus)

1. Nüfus artış hızının önlenmesine ilişkin önlemler
2. Marmara Bölgesi'ne göçün önlenmesine ilişkin önlemler
3. Marmara Denizi ve çevresinin endüstri yatırımlarına kısıtlama getirilmesine yönelik önlemler
4. Tarım alanları, ormanlar ve su havzalarının korunmasına ilişkin önlemler



Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Sonuçlar:

1. Marmara Denizinde kirliliğin kaynakları evsel, endüstriyel ve gemi kökenlidir. Bunların içinde evsel kökenli kirlenme en yoğun olanıdır. Öyle ki Marmara açık bir kanalizasyona dönüşmüştür, çünkü arıtma yapılmamaktadır. Endüstriyel kirliliğin kökeni ise daha çok devlet fabrikalarıdır. Öyle ki bu fabrikaların çoğunun çevre yasasına göre kapatılması gerekir ancak, popülizm uğruna bunlar çalışmaya devam etmektedir. Bu kirlenmede Marmara denizinin dayanıklılığını sağlayan Akdeniz den gelen daha tuzlu ve Oksijen bakımından daha yüksek orandaki su kütlesidir. Yine de ilk 50 metrelik denizin en verimli su kütlesinde canlı yaşam çok sınırlıdır. Marmara denizi Karadeniz tarafından da kirletilmektedir. Ancak son yıllardaki çalışmalar Karadeniz'in de Boğaz alt suyuyla az da olsa kirletildiğini göstermektedir.
2. Marmara denizinde yok olan türler değil nesli azalan türler vardır. Bunları 50'nin üzerindedir. Örneğin Akdeniz fokları, Mersin balıkları, Karidesler, yengeçler gibi bir çok deniz canlısının nesli azalmaktadır.
3. Kirlilik ölçümlerinden ne kast ettiğiniz belli değil ancak, kirlenme parametresi olarak kullanılan bulanıklılık son 3 yılda % 80 oranında arttı. Plankton patlamaları çoğalıyor, Özellikle yazın, Prens adaları civarında oksijen azalmasına bağlı toplu ölümler meydana geliyor.
4. Marmara eylem planı uygulanmalı, TÜDAV tarafından önerilen bu plana yeni hükümetin sahip çıkmasını bekliyoruz. Plan ektedir.
5. Ege ve Akdeniz de de kirlenmenin kökeni Marmara Denizindeki gibidir.

Kaynakça:

[https://tudav.org/calismalar/deniz-alanlari/marmara-denizi/marmara-denizi-eylem-planı/\(08/02/2025\)](https://tudav.org/calismalar/deniz-alanlari/marmara-denizi/marmara-denizi-eylem-planı/(08/02/2025))



**Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir**